# DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXII. ZATURDAG den 5den JULY 1834.


## Aankondiging.

De Gezaghebber van de Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden.

Aan alle Burgers en Ingezetenen dezer Kolonie, salut! [illegible]

Op den 29sten July aanstaande, verstrykt [illegible] sedert [illegible] van Neerlands vlag op dit Eiland [illegible]

[illegible] wier eerste kiem uit Nederland's magt en grootheid ontsprong, genieten het geluk van deze kolonie, om zich, na verloop van twee eeuwen, onder zyne vlag terug te vinden, waarmede haar ontstaan, haar opkomst, en bloei, waarmede hare gewoonten, zeden en instellingen, waarmede zoo vele onderscheidene maar altyd gewigtige verwisselingen, elken weldenkende onder U verbinden.

In de afwisseling van [illegible] uit der eeuwen schoot ontwikkeld, heeft deze Kolonie, gewis, doch met anderen gedeeld. — Geeft eene blik op het voorledene U troost, een blik op Oud Nederland leere U volbarden in elke welgemeende [illegible] tot verbetering van den toestand dezer Kolonie, en [illegible] Koning zal by den eind-blik het [illegible] in de toekomst zyn.

Het tweede eeuwfeest willen wy, [illegible] maar het [illegible]

wezen der Kolonie [illegible]

Wy hebben daarom goedgevonden en verstaan te bepalen gelyk wy bepalen by deze:

1. De dag van den 29sten July aanstaande, zal als algemeene feestdag op dit en onderhoorige Eilanden worden afgezonderd, tot viering van het tweede eeuwfeest der planting van Neerland's vlag op dit Eiland.

2. Met zons opgang van dien dag zullen, by het [illegible] van een kanon schot van het Fort Amsterdam, op alle forten en op de alsdan aldaar liggende oorlogs en koopvaardyschepen de vlaggen worden geheschen, die by een gelyk [illegible] ondergang zullen worden gestreken.

3. Te [illegible] zal in de onderscheidene kerken Godsdienstoefening worden gehouden.

4. Te 11 ure, na het eindigen van de Godsdienstoefening, zullen de onderscheidene gewapende Corpsen binnen het Fort Amsterdam [illegible] te parade [illegible]

5. Alsdan [illegible] het alsdan binnen deze haven [illegible] oorlogs of schepen groote parade worden gehouden.

6. Na den afloop der parade, en welke [illegible] zal er op het Gouvernements Huis binnen het Fort Amsterdam audientie worden verleend.

7. [illegible] schoten gedaan, en door een gelyk getal schoten van [illegible] van Zyner Majesteits schepen beantwoord worden.

8. [illegible] op de Eilanden Bonaire en Aruba de viering [illegible] Commandeurs [illegible] worden geregeld.

En op dat niemand hiervan onwetendheid kome voorwenden, zal deze op dit en de onderhoorige Eilanden [illegible]

Gedaan [illegible] Juny 1834.

RAMMELMAN ELSEVIER.

Ter ordonnantie,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Koloniale Secretaris.

---

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 18 Juny 1834.

DOOR Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber toegezonden zynde het navolgende berigt voor Zeevarenden, [illegible] welk door het Departement van Koloniën [illegible] digd, zoo wordt, den genoten [illegible] namens den Heer Gezaghebber voornoemd daaraan publiciteit gegeven.

### BERIGT VOOR ZEEVARENDEN.

Wordt by deze bekend gemaakt:

Dat, vermits het [illegible] van Braamspunt, de Bank [illegible] de ingang der rivier Suriname, [illegible]

Dat, by het plaats gehad hebbend onderzoek dezes wege, gebleken is, dat de gesteldheid van den grond niet toelaat om de Baak weder op te rigten op eene plaats [illegible] voor de scheepvaart van wezenlyk nut zyn kan.

Dat [illegible] op de [illegible] boeljes aan de gedaante van booten op eenen [illegible] den afstand van [illegible] zullen [illegible] vlaggen [illegible] de nadere [illegible]

Dat inmiddels, en om te strekken tot hulp van de scheepvaart door eene commissie van koopvaardy Kapiteins, te dien einde door Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal benoemd, de navolgende [illegible] [illegible] zich te kunnen [illegible] in dien aanzien is opgegeven in de beschryving van Guyana, uitgegeven te Amsterdam, in den jare 1824, by de wed. *Gerard Hulst van Keulen*:

"Eenig schip, land makende en zich niet aan de Marowyne verkend hebbende, kan zich in 3½ à 4 vadem water verzekeren aan de *Post Oranje*, die drie mylen beoosten *Braamspunt* ligt, (de verheden zyn uitgedrukt in zee-mylen van 15 in een graad, de koersen en peilingen zyn volgens het regt wyzend kompas.) Men ziet daar de gebouwen van de Post, benevens [illegible] boomen door, de Vlaggenstok, van welke, volgens de gegeven orders, de Nederlandsche vlag van den gebeelen dag door moet waaijen.

"Drie of vier mylen beoosten deze Post heeft men op 3 of 3½ vadem diepte, stekgrond met gele schulpjes, zoo groot als een nagel, zeer naar foelie gelykende, [illegible] gravel [illegible]

"Post Oranje [illegible] zynde, houdt [illegible] na mogelyk [illegible] den wal en vergeet niet [illegible] *Motkreek* die zeven mylen [illegible] de *Suriname* ligt en alwaar ook eenen [illegible] post is. De gebouwen der *Motkreek* kan men als het weder eenigzins helder is, altyd te zien krygen op [illegible] vadem water, aangezien het daar [illegible] opmerkende [illegible] dan weder by tyds [illegible] zeen, om niet tegen de modderbank [illegible]

"Deze modderbank strekt zich uit in [illegible] half-rond: dezelve neemt zyn begin [illegible] ten van de Motkreek, eindigt [illegible] ten westen van de *Warappakreek*, [illegible] zee uit.

"Men behoeft echter niet [illegible] te zyn al moet men ook eens den grond [illegible] dezelve hier enkel uit zachte modder bestaat en men op het ogenblik, dat men om de Noord houdt, dieper water bekomt.

"De eerste gebouwen die men na het passeren der Motkreek te zien krygt, zyn *twee* [illegible] katoenloodsen en *eene* hooge loods met een cylindermolen op dezelve, dewelke zich opdoet als een toren; de twee eerstgenoemde loodsen staan ten oosten, en die met den toren ten westen van de *Matappicakreek*, langs de kust zeilende, kan men dezen toren, by eene heldere lucht, zien [illegible] vademwater zien, terwyl men denzelven [illegible] onderscheiden kan als reeds al de gebouwen die by dezelve staan uit het gezigt verdwenen zyn.

"De *Matappicakreek* is uit zee niet te zien; opgemelde gebouwen echter zyn duidelyk door den kykerte erkennen, en met heldere lucht zelfs met het bloote oog. Van *Post Oranje* tot aan de *Warappa*-

*kreek* [illegible] land ziet [illegible] te vyn voorden [illegible] het en [illegible]

"Aan de [illegible] water [illegible] dezelve kreek gepasseerd zynde, [illegible] het bosch of land eene meer effene gedaante aan te nemen, zynde het land tusschen de *Warappakreek* en *Braamspunt* [illegible]

"Indien [illegible] een ebgety [illegible] heet om [illegible] ker te komen, [illegible] laatst gevoegmen door den stroom beweslen de *Suriname* kan gedreven worden.

"[illegible] den wal staren, het water wordt aldaar dieper en het is alsdan noodzakelyk zoo digt langs den wal te zeilen [illegible] het diep [illegible] van het schip zal toelaten.

"Na eenigen tyd voortzeilens, [illegible] tot [illegible] valsch Braamspunt, [illegible] noordwaards [illegible] van [illegible]

"[illegible] het land daar bewesten [illegible] zien, tot [illegible] het zwaardsch bosch of land ten westen der rivier te voorschyn komt.

[illegible]

"Van de punt steekt een hard Zandrif af, om de Noord, van omtrent éene myl lengte; op hetzelve heeft men 17 voeten by hoog water.

"Voor den mond der rivier *Suriname* willende inkeren, dient men den oostelyken hoek der Rivier in Z. Z. O. of Z. O. ten Z. te brengen, op [illegible] 3 vadem afstands, men houdt daar [illegible] water.

"Met nieuwe en volle maan is het by Braamspunt hoog water ten 6 ure, en op de gewoone ankerplaats zet het [illegible] Zuid tot Z. Z. O. en de eb om de Noord tot N. N. W., men kan dus altyd weten wanneer men voorvloed heeft en dus de beste gelegenheid om naar binnen te zeilen.

"Een [illegible] ten dat de [illegible] aangroeit en de lymodderbank, meer ten Oosten aanspoelt; terwyl de [illegible] Bank, die men den naam geeft van de *Modderbank van Suriname*, ten Oosten afspoelt en zich verder ten Westen uitzet.

"[illegible] doet, om de Modderbank [illegible] aanleidery [illegible] gebruik maken van het lood.

"Wordt de grond styf, zoo moet men afhouden tot dat dezelve [illegible] zand, dan is het gevaar digt by.

"By het binnenkomen is het noodzakelyk den loods [illegible] om de rivier [illegible] met lang water of ebgety in te zeilen, [illegible] afwachten, uit [illegible] van de geringe diepte van water, welke [illegible] aantreft.

[illegible] het vaarwater zoo verre ingezeild zynde, dat men de rivier geheel open heeft, alsdan kan men naar [illegible] water ten anker komen, of doorzeilen naar *Paramaribo* voortsetten."

Van wege het Departement voornoemd,

*De Secretaris Generaal*,

[illegible] A. BROCK.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

A° 1834. N° 8.

## PUBLICATIE

*Houdende bepaling der kosten wegens de advertentien ten gevolge van het aanzoek tot manumissie van Slaven.*

*IN NAAM DES KONINGS.*

DE Gezaghebber van de Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden, allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten:

In overweging hebbende genomen: dat [illegible] worden gedaan, niet zyn vastgesteld, doch noodzakelyk [illegible] worden geregeld.

Zoo is het, krachtens daartoe bekomene machtiging, by resolutie van Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen dd. 22 Mei l. l. No. 549-486 [illegible] Kolonialen Raad gehoord.

Goedgevonden en verstaan, gelyk wy goedvinden en verstaan by deze, [illegible] de [illegible] manumissie voor slaven, de [illegible] zal worden gevorderd door en betaald aan den Kolonialen Secretaris, die verpligt zal zyn om daaruit te vinden al de kosten voor de advertentien, voorgeschreven [illegible] om de [illegible] van slaven, gearresteerd en [illegible] dd. 23 Maart 1832 [illegible] publicatie van den 17-27 April des zelfden jaars in werking gebragt.

Aldus gearresteerd op Curaçao den 19 Juny 1834, het 21ste Jaar van Zyner Majesteits regering.

[illegible]

Ter Ordonnantie van Zyne Excellentie,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Koloniale Secretaris.

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad den 20 daaraanvolgende.

[illegible] ELSEVIER Jr.

---

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 20 Juny 1834.

OP last van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber [illegible] de Kapitein der Artillerie E. G. Simon, tot Majoor [illegible] dat wapen, met bepaling dat hy tevens zal belast zyn met [illegible] van de Kompagnie Artillerie, liggende [illegible] te Suriname, en de 1ste Luitenant der Artillerie S. L. Plaats, dienende by het [illegible] alhier, tot Kapitein zyn bevorderd, en aangesteld, [illegible] de by het arrivement van Z. M. Brik Echo [illegible] men en bestemd voor den dienst in deze kolonie, de [illegible] Artillerie, J. F. W. [illegible]

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den [illegible] 1834.

HIERBY wordt van wege den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer Kolonie bekend gemaakt, dat [illegible] door den Heer Gezaghebber voormeld [illegible] aanstellingen van de Klerken van den 1sten rang [illegible] Isaac [illegible] en [illegible] tot Klerken van den [illegible] rang, alsmede de benoeming van den Heer [illegible] Quast tot Klerk van den 3den rang, by resolutie van Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen dd. 16 [illegible] ll. No. 534-473, zyn geapprobeerd geworden.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 25 Juny 1834.

DAAR ZOO [illegible] DELIMA [illegible] zich [illegible] vervoegd heeft, met verzoek om te mogen [illegible] manumissie voor den hem in eigendom [illegible] Slaaf JOHANNES SIMON, [illegible] dat de Gezaghebber, na gehoord den Kolonialen Raad, te hebben [illegible] goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, [illegible] regt of pretentie op den genoemden Slaaf meent gefondeerd te hebben, op te komen, om binnen den tyd van [illegible] na de laatste [illegible] in de openbare nieuwsbladen, zal zyn geplaatst, [illegible] van hun regt of pretentie ter Koloniale Secretary [illegible] te doen; zullende [illegible] verloop van dien tyd [illegible] verzochte brieven van manumissie worden verleend.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

---

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 4 July 1834.

VAN wege den [illegible] Heer Gezaghebber dezer [illegible] bekend gemaakt dat de 1ste [illegible] de Heer [illegible] overleden.

[illegible]

BY [illegible] Heer Gezaghebber dezer Kolonie, in dato 1sten dezer, No. 377, zyn [illegible] onder [illegible] benoemingen gedaan, als:

[illegible] Klerk van den 1ste rang.

den Klerk van den 3de rang P. Pletz, tot Klerk van den 2de rang.

de Heeren [illegible] Bothenbrieser, tot Klerken van den 3de rang.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 4 July 1834.

[illegible] HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber [illegible] bekend gemaakt, dat [illegible] volgende week, eindigende [illegible] het brood van [illegible] wegen, en van mindere prysen naar evenredigheid [illegible] fransche [illegible] prys, één once minder mogen wegen, op poene als by de Publicatie van den [illegible] Maart 1826 is vermeld.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

## WAARSCHOUWING.

[illegible] tweede [illegible] belastingen [illegible] zynde, herinnert de ondergeteekende [illegible] den aan de aanzuivering hunner [illegible]

De Koloniale Ontvanger,

[illegible]

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 4 July 1834.

VAN wege de Post Directie alhier wordt by dezen [illegible] Brik Pegasus, op den 25 Juny ll. naar St. Eustatius, St. Martin en Suriname verzonden te worden, door het nahargaans uitgesteld vertrek van dien bodem, wederom geopend zyn en gesloten zullen worden den 5 dezer, des middags ten [illegible]

De 1e. Commies ter Koloniale Secretary, belast met de Post-directie,

[illegible] KIKKERT.

## LA SEGUNDA LOTERIA DE CURAÇAO.

LOS [illegible] Clase [illegible] presentado [illegible] mente, se hace aqui los numeros [illegible] lugar en la 2a. Clase segun el plan [illegible]

| | | | |
|---|---|---|---|
| el No. | 28 | la 2a. Clase No. | 380 |
| | 49 | | 386 |
| | 56 | | 371 |
| | [illegible] | | [illegible] |
| | [illegible] | | 387 |
| | [illegible] | | 377 |
| | 514 | | 363 |
| | [illegible] | | [illegible] |
| | 1038 | | 347 |
| | 1060 | | 379 |
| | 1099 | | [illegible] |

[illegible] distribucion para la dicha 2a. Clase se recibe hasta el dia 8 del corriente [illegible]

[illegible] JEOS. NAAR.

[illegible] 1834.

---

DE TWEEDE CURAÇAOSCHE LOTERY.

DE eigenaars der volgende nummers, welke in de Eerste Klasse zyn uitgekomen, niet verschenen zynde om betaling te ontvangen, worden hierby bekend gemaakt met de nummers, welke ingevolge het plan, in de Tweede Klasse de vorige nummers vervangen.

| | | | |
|---|---|---|---|
| No. | 28 | vervangt in de Tweede Klasse No. | 380 |
| „ | 49 | „ | 386 |
| „ | 56 | „ | 371 |
| „ | 64 | „ | 356 |
| „ | 67 | „ | 364 |
| „ | 170 | „ | 387 |
| „ | 23[illegible] | „ | [illegible] |
| „ | 30[illegible] | „ | [illegible] |
| „ | 311 | „ | [illegible] |
| „ | [illegible] | „ | 377 |
| „ | 486 | „ | 181 |
| „ | [illegible] | „ | [illegible] |
| „ | 514 | „ | 363 |
| „ | 518 | „ | 390 |
| „ | 812 | „ | 360 |
| „ | [illegible] | „ | 35[illegible] |
| „ | 832 | „ | 367 |
| „ | [illegible] | „ | [illegible] |
| „ | 846 | „ | 357 |
| „ | 857 | „ | 372 |
| „ | 883 | „ | 345 |
| „ | [illegible] | „ | [illegible] |
| „ | 888 | „ | 193 |
| „ | 892 | „ | 224 |
| „ | 1026 | „ | [illegible] |
| „ | 1038 | „ | 347 |
| „ | 1060 | „ | 379 |
| „ | 1099 | „ | [illegible] |

Het fournissement voor de Tweede Klasse zal tot den 8sten dezer ontvangen worden, na dien tyd zal men alle regt verliezen op de nog ongefourneerde nummers.

JEUDE JEOS. NAAR.

Den 4den July 1834.

[illegible] van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangekomen sedert de laatste 8 dagen.

Meriam Ezra

[illegible]

Hendrina Selestina [illegible]

Maria Petronella Smith

[illegible]

Maria Louisa Leyba

[illegible]

[illegible]

Curaçao den 4 July 1834.

De 1e. Commies ter Koloniale Secretary, belast met de Post directie,

H. KIKKERT.

[illegible] NEUMAN Jz.

## CURAÇAO.

[illegible]

| | | |
|---|---|---|
| 28. | golet Eagle, Briehé, | |
| | Bark Margaritha, Brunow, | Coro dito |
| 30. | [illegible] Rosita, Espina, | Puerto-Cabello |
| | golet Abecha, Muskus, | Bonaire |
| | [illegible] | St. Jago de Cuba |
| | Dorothea, Quast, | Aruba |
| | JULY. | |
| | [illegible] | dito |
| | Dorothea, De Lange, | dito |
| 2. | [illegible] | St. Jago de Cuba |
| | [illegible] | St. Thomas |
| | Comeet, Jansen, | Adicora |
| | [illegible] | New York |
| 28. | golet Amazone, Betico, | |
| 30. | [illegible] General Bornho, Casares, | |
| | [illegible] Ochoa, | |
| | JULY. | |
| 1. | golet John M [illegible] | |
| | Dorothea, De Lange, | |
| 2. | [illegible] | |

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

JULY 1834.

N. M. Zondag den 6 ten 4 U. 41 M. [illegible]

E. K. Zondag den 13 ten 6 U. [illegible] M. snamiddags.

V. M. Zondag den 20 ten [illegible] U. [illegible] M. snamiddags.

[illegible] 2 U. 38 M. [illegible]

Met de aankomst van [illegible] uit St. Thomas, vernamen wy dat de Pakket aldaar was aangekomen, doch niemand heeft aldaar Couranten ontvangen, noch van St. Thomas, noch van Europa.

Er was te St. Thomas veel nieuws in omloop [illegible] en [illegible] Europa [illegible] klaard heeft, dat Lafayette, en de kroonprins van Belgie overleden [illegible] ten gevolge van het [illegible] Frankryk, Spanje en Portugal [illegible] gesloten [illegible] in de laatstgemelde ryken [illegible] Don Carlos afstand van zyn vermeend regt op de kroon van Spanje gedaan heeft, en verlaten door de regentesse [illegible] op zyne goederen in Spanje [illegible] geworden.

Dat Lafayette [illegible] de kroonprins van Bel-

gie overleden zyn, en dat Don Carlos met zyne schoonzuster eene gedwongene minnelyke schikking gemaakt heeft, zyn mogelyke en waarschynlyk gebeurde zaken; maar dat Rusland den oorlog tegen Engeland en Frankryk verklaard heeft, is wel mogelyk, doch niet waarschynelyk. Trouwens is het wel bekend by een ieder, die eenigzins van de tegenwoordige staatkunde van Europa onderrigt is, dat men alles heeft aangewend en nog aanwendt om den algemeenen vrede van Europa te behouden; en wat zoude het gevolg zyn van dezen oorlog tusschen Rusland, Engeland en Frankryk? Waarschynelyk geen ander dan in geheel Europa het vuur des oorlogs te ontvlammen!

En de reden van die oorlogs verklaring zoude zyn, wegens de bemoeijenis van Engeland en Frankryk in de zaken tusschen Rusland en Turkye. Wy hebben gezien [illegible] redenen gegeven heeft wegens deszelfs achtjarige met de Porte, in het verledene jaar, geslotene traktaat; gevolgelyk kan hierover geen verschil meer ontstaan. Ook zullen Engeland en Frankryk niet ligt den oorlog zoeken. Hoe het ook zy, wy moeten afwachten tot de aankomst van een vaartuig uit St. Thomas of La Guayra, om de waarheid dier tydingen te vernemen.

Het ontwerp van wet wegens de kerk hervorming in Venezuela, moet ons eene gunstige gedachte geven van de kunde en regtschapenheid der meeste leden van het kongres en vooral van de kommissie die dezelve opgesteld heeft. Het verre zy van ons te durven de Belgen, die juist den tegenovergestelden weg ingaan, [illegible] het kongres van Venezuela, [illegible]. De Belgen werden opgeruid tegen den Koning der Nederlanden, omdat hy het publiek onderwys niet aan geestelyken wilde [illegible], [illegible] wordt de geestelykheid [illegible] onderwys ontsloten. De Belgen [illegible] het onderwys [illegible] heeft alleen aan de door de bisschoppen aangestelde onderwyzers over te laten.—

Het kongres van Venezuela zal zelven de

[illegible]

De [illegible] zetel van Mechelen werd door den Paus vervuld zonder de minste goedkeuring van het Gouvernement te vragen; zulk een voorbeeld had de wereld [illegible] sedert de [illegible] nog niet opgelevert. — In Venezuela is de kerk afhankelyk van den staat enz. [illegible] deze staten behoorden aan Spanje, Venezuela en Belgie [illegible] het Katolische gouvernement zyne uiterste poging om alle vernehting te [illegible], [illegible] altyd [illegible] en hen gemakkelyker te kunnen regeren; en Venezuela verwerpt alle inrigtingen die gedient hadden om hen onder het spaansche juk te houden, terwyl Belgie zich beyvert om die zelfde inrigtingen in stand te houden.

Venezuela zal dan, weldra, in den rang der meest beschaafde volken der wereld staan, indien haar bestuur blyft volharden in deszelfs begonnen loopbaan, en in [illegible] Noord Amerika kunnen evenaren.

Wanneer wy de namen nagaan der liberale leden van het kongres, en die der gemelde kommissie, dan mag Curaçao zich beroemen ook eenigzins medegewerkt te hebben om hen [illegible] te dogen zekerygen. De liberale leden van het kongres waren gedeeltelyk geboren van deze [illegible] kolonie, waar alle godsdiensten, [illegible] Joden, Roomschen of Protestanten, [illegible] om, de [illegible] werken en deze godsdienstige vryheid te [illegible]. [illegible]

godsdienst vryheid en den openbaren eerdienst der Protestanten.

De besluiten van het kongres aangaande de tolgeregtigheden zyn niet van zoo deelkundig als de andere besluiten. Hier in worden eenige artikelen van nyverheid of geheel verboden, of komen [illegible] komende [illegible] een verbod gelyk staat.

In het vruchtbare Venezuela kan de handen arbeid veel voordeeliger aangewend worden op den akkerbouw, dan in het voortbrengen van voorwerpen van kunst. Zoo is, byv. [illegible] belast [illegible] [illegible] verheid optewekken; doch het [illegible] van [illegible] voordeelige bezigheid. Het [illegible] zitten gedurende het [illegible] nadeelig voor de gezondheid, en de munt niets beduidend; zulks is alleen nuttig in overbevolkte landen, [illegible] geen landbouw bestaat; [illegible] [illegible] de kolly et katoen [illegible] [illegible] [illegible] worden [illegible] te slechten en andere voortbrengselen van nyverheid, te bemerken. De ondervinding echter leert beter dan alle redeneringen; en de Noord Amerikanen hebben dit ook geleerd by hun hoog tarief en zyn [illegible] genoodzaakt geweest om het hoog gemelde tarief weer te verminderen.

Eene Nieuw Yorksche Courant behelst de volgende merkwaardige genezing van een lyder in het Hospitaal dezer stad.

Een slaaven te Jamaica, [illegible] eens des avonds in de schemering [illegible] [illegible] Hy meende dat er iets door zyne keel gleed, en zag [illegible] op den boden van het water kleine [illegible] slangetjes. [illegible] Te Nieuw York terug zynde voelde hy gedurig beweging in zyne maag, en het was werkelyk een slangetje, dat opgegroeide en zyne maag en bygevolg [illegible] [illegible]

Men diende hem braakmiddelen toe, doch zulks hielp niet. Er bleef niets over dan de slang door eene inspuiting in de maag er uit te halen, doch men kwam op het andere inval. Men wist dat de slangen veel van melk houden, gelyk er voorbeelden bestaan, dat slangen, zogende vrouwen in den slaap de melk uit de borst zogen; dat slangen kinderen, die de melk ingezogen hadden, gevangen, en in het gras te slapen, nedergeleid waren. In de keel waren gekropen om de melk uit de maag te zuigen.

De lyder vastte daarom gedurende een paar dagen, ging vervolgens uitgestrekt liggen met een potje, warme melk naby den mond, waarvan hy de uitwasemingen inademde. De slang, die waarschynelyk [illegible] [illegible], rook de melk en kwam door de keel, stak zyn kop uit den mond des lyders die de [illegible] greep, en begon te drinken. [illegible] haalde het kop de melk langzaam voort en toen de [illegible] buiten was, greep men haar en [illegible] [illegible] Zy [illegible] 18 maanden in de maag geleefd.

Men ziet hieruit hoe [illegible] [illegible] [illegible] Het maagsap, [illegible] verbazend [illegible] voor levenlooze [illegible] op levende [illegible] [illegible] hiermede genomen, [illegible]

Men heeft het maagsap van een hond, [illegible], tyger en andere vleeschvretende dieren in een fleschje gedaan met eenige stukjes vleesch of beentjes, het fleschje [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

## BELGIE.

Het ontwerp van wet tot het aanleggen van den yzeren spoorweg is in de zitting der Vertegenwoordigende Kamer, met 56 tegen 28 stemmen aangenomen.

De wet is van den volgenden inhoud:

LEOPOLD, enz.

Art. 1. Er zal in het Koningryk een stelsel van yzeren spoorwegen, worden ingevoerd, hebbende tot centraalpunt Mechelen en zich rigtende oostelyk over Leuven, Luik en Verviers naar de grenzen van Pruissen; noordelyk op Antwerpen; westelyk over Dendermonde op Gent, Brugge en Oostende; [illegible] Henegouwen op Brussel en naar de Fransche grenzen.

2. De aanleg zal geschieden ten laste der publieke schatkist en door de Regering worden bezorgd.

3. De kosten van dezen aanleg zullen gedekt worden door eene later door eene wet te verordenen leening.

4. Intusschen, [illegible] Leening, wordt aan het Gouvernement toegestaan een krediet van 10,000,000 francs, om het zelve gedeeltelyk te dekken door de uitgifte van schatkistbons, op de voorwaarden bepaald krachtens de wet van 16 February 1833.

De voorschotten of de schatkistbons zullen uit de eerste fondsen der Leening worden [illegible].

5. De [illegible] van den spoorweg, ontspruitende uit de jaarlyks door eene wet te regelen tolregten, zullen dienen om de interessen en de aflossingen der Leening, als ook de jaarlyksche kosten van onderhoud en beheer van den nieuwen weg, te dekken.

6. Voor 1 Julij 1835 [illegible] jaar, tot op de algeheele voltooijing van het werk, zal aan de Kamers eene speciale rekening en verantwoording worden gedaan van alle de krachtens de tegenwoordige wet gemachtigde werkzaamheden.

*Additioneel artikel*: [illegible] den de [illegible] spoorweg tusschen Luik en Antwerpen zal gegeand zyn, zal de tol op de kanalen van Henegouwen per ton en per kilogr. verminderd worden tot het bedrag van [illegible]

[illegible]

De *Dusseldorff Zeitung* meldt uit Weenen, dat een koerier aan het Kabinet der Tuilerien afgezonden is om aan het Fransche Gouvernement [illegible] over te brengen dat, indien het kanton Bern, [illegible] het bevel van het voortzittend kanton [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Zwitserland [illegible] [illegible] [illegible] Zwitserland [illegible] [illegible] Europa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] van het Zwitsersch [illegible] om 20,000 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Koning Lodewyk Philips in [illegible] deelt, het welk [illegible] [illegible] [illegible] Althans gelooft men, dat de Koning der Franschen niet zal opzetten, [illegible] Polenen [illegible] [illegible] uit Zwitserland te doen verdwynen, [illegible] Frankryk [illegible] Amerika [illegible]

Uit de jongste tydingen uit Europa [illegible] [illegible] Frankryk [illegible] [illegible] de ongelukkige Polen in Zwitserland de [illegible] Frankryk te laten [illegible] om naar Noord Amerika te worden gescheept.

*Beschryving der Instituut van den Heer Mr. F. H. C. Drieling, in Zwitserland.*

Men kan zich zonder op de plaats geweest te zyn, van deze groote inrigting geen denkbeeld vormen. By het door den heer *Fellenberg* en zyne familie bewoonde kasteeltje, is het bureau van het instituut, waar men zich vervoegen moet, om ter bezigtiging te worden toegelaten, en, na zyne namen te hebben opgegeven, ontvangt men een gids. De beste kweekelingen van de arme of laagste school worden, wanneer zy daar lust toe hebben, tot het bureauwerk gebruikt.

In dit ruime huis, met eene groote opene plaats er voor, waar de palen voor de gymnastieke oefeningen zyn opgerigt, worden jonge lieden van 6 tot 8 jaren opgenomen, en in alle vakken zoo ver onderwezen, dat zy of de akademische oefeningen beginnen, of in de maatschappy nuttig zyn kunnen; de ongelykheid in de jaren der kweekelingen heeft eene verdeeling in twee groote afdeelingen noodzakelyk gemaakt; en de uren van opstaan, eten en werken zyn voor oudere en jongere kweekelingen onderscheiden. De meesters, 20 in getal, hebben elk in het instituut hunne eigene kamers en afzonderlyke vertrekken om lessen te geven.

Alle, zoo levende als doode talen, aardrykskunde, geschiedenis en mythologie, natuurlyke historie, teekenen, muzyk, dansen, te paard ryden, gymnastieke oefeningen, schermen en zwemmen worden aan de jonge lieden, welke in die onderscheidene vakken lust hebben, geleerd; de prys, die voor de opvoeding en het onderhoud per jaar betaald wordt, is voor buitenlanders f 1500, eene groote som, indien men de goedkoope pryzen der levensmiddelen daarby in aanmerking neemt. Van de oude talen begint men, met aan de jonge lieden het Grieksch te onderwyzen. In de speeluren oefenen de kweekelingen zich in het vervaardigen van kartonwerk, het boekbinden, schrynwerken, timmeren, en verder alle soorten van handwerken, waartoe [illegible] wy vervolgens gingen [illegible] zyn. Ook de kweekelingen uit het eerste of voornaamste opvoedings-instituut kunnen indien zy verkiezen, by de lessen en proeven in de landhuishoudkunde voor de arme school tegenwoordig zyn.

[illegible] voor het zwemmen is eene kom ingerigt, waarby een aardig gebouwtje, in het water uitkomende, bestemd is om zich te ontkleeden.

Voor [illegible] school dient eene groote schuur waarin de jonge lieden uit de andere inrigtingen tevens hunne gymnastieke oefeningen houden, dit gebouw is dan ook alleen [illegible] om de eerste beginselen van de [illegible] te leeren, daar men zich vervolgens buiten zelven moet oefenen. [illegible] zyn er op Hofwyl niet, [illegible] voor de [illegible] bestemd.

In het instituut zyn zeer groote en schoone zalen, zoo voor het onderwys, [illegible] en slaapvertrekken, [illegible] zeer [illegible] verdieping [illegible] eetzaal [illegible] keuken, en de spyzen worden door [illegible] werktuigelyken [illegible] naar boven gevoerd.

De meeste jonge lieden beoefenen de muzyk, en men geeft van tyd tot tyd concerten, waarop de ouders en vrienden der kweekelingen en andere fatsoenlyke lieden uit den omtrek genoodigd worden; by zulke gelegenheden worden er koorzangen uitgevoerd, in welke de kweekelingen uit de andere inrigtingen medezingen. In de [illegible] Concertzaal wordt [illegible] een tooneel [illegible] Koomedie gedeeltelyk [illegible] men [illegible] dienst [illegible].

Ten einde in de maatschappy eer nut te stichten, en het verkrygen van kennis gemakkelyker en min kostbaar te maken, heeft de heer *Fellenberg* sedert [illegible] geleden, een nieuw gebouw laten zetten, waarin aan jonge lieden van minder vermogen [illegible] wordt onderwezen als in het eerste instituut, en alles meer eenvoudig is ingesteld, ook deze kweekelingen moeten op bepaalde tyden oefeningen met het geweer houden.

Het belangrykste evenwel te Hofwyl en het geen het meeste eer doet aan den uitmuntenden man, die alleen hier alles heeft daargesteld, is eene school voor arme kinderen. Deze worden met hun zesde jaar kosteloos opgenomen, gehuisvest, gevoed, gekleed en onderwezen, onder voorwaarde van tot hun 21ste jaar in de inrigting te blyven; zy krygen in dat alles onderrigt, wat voor die klasse der maatschappy wezenlyk nuttig is, en eenmaal den bestemden 22 jarigen leeftyd bereikt hebbende, worden zy in de maatschappy terug gebragt, om daar te woekeren met hunne verkregene theoretische kennis, gevoegd by de ervaring, welke de praktische beoefening van het door hun gekozene vak hun heeft gegeven.

By hunne opneming, namelyk, in het gezicht of na dat hun de voorloopige kennis is toegedeeld, welke voor elk mensch noodzakelyk is, moeten zy hunne keuze op eene der drie vakken van schoolonderwys, werktuigkunde of landbouw bepalen.

De jonge lieden, die by den heer *Fellenberg* hunne opvoeding genoten hebben, zyn door het beschaafde Europa zeer gezocht, voor rentmeesters op groote goederen, opzigters van landbouwkundige inrigtingen, onderwyzers op groote instituten, of om aan het hoofd te staan van fabryken. Sommigen derzelve keeren in den schoot hunner familien terug, om voor zich en de hunnen het brood te verdienen; de eenvoudige maar tevens manlyke opvoeding heeft hen tot sterke gehoorde menschen gemaakt, die, aan geene soort van weelde hoegenaamd gewoon, alleen door bekwaamheid boven den stand hunner familie betrekkingen verheven, zich in de klasse waartoe zy behooren, teruggebragt, niet ongelukkig gevoelen.

In de dagbladen leest men, dat de heer *Selle*, directeur der mynen van Saarbruck, in Pruissen, de chinesche wyze heeft ingevoerd, om waterputten te boren, welke wyze onkostbaarder en gemakkelyker is dan de artesische putten. Hy zal in de *Annales* of [illegible] daarby, dat deze wyze van boren verkieselyker is in rotsachtigen grond, en geenszins in zandachtigen grond gelyk in Holland.

Men schryft de ontdekking der gebooide [illegible] Frankryk, welken men *artesische-putten* noemt; doch het tydstip van de ontdekking is onzeker; men wil dezelve toeschryven aan den hoogleeraar *Bernard de Palissy*, die reeds in 1580 de theorie der fonteinen of waterputten onderwees. — De artesische fonteinen zyn in Engeland, en vooral in de omstreken van Londen, zeer talryk; men vindt er die 7 en 8 metres hoog springen, en eene diepte hebben van 100 à 170 metres. Dezelve zyn niet minder talryk in Amerika, en aldaar vermeerderen dezelve dagelyks. — Volgens het rapport van den burggraaf *Héricart de Thury*, den 15 April 1828, in de zitting van de Koninklyke Maatschappy van Landbouw, te Parys, voorgelezen, bevonden zich toenmaals weinige artesische putten in de omstreken van Parys. — Om de boring aan te moedigen, heeft gemelde Maatschappy drie pryzen uitgeloofd van 3000, van 2000 en van 1000 fr. aan degenen, die de grootste hoeveelheid springend water boven de oppervlakte der aarde zoude verkrygen. Sedert zyn verscheidene proeven in de omstreken van Parys gedaan, waarvan er vele zyn geslaagd. De markiezin *de Grollier* heeft er onder anderen twee laten boren op haar landgoed te Epinay, by St. Denis, door den heer *Mulot*, onder toevoorzigt van den generaal baron *Parguez*. Deze koos daartoe een der hoogste punten van het landgoed, op 16 metres 80 c. boven het water van de Seine en op 200 metres afstand van den regter oever dier rivier. Men [illegible] vele hinderpalen, dan men bleef volhouden en kwam dezelve alle te boven. De heer *Mulot* had de twee putten laten boren op eene metre afstands van elkander. By de eerste kwam hy, ter diepte van 54 metres, by eene bedding zoet en helder water, hetwelk tot op 4 metres 59 c. beneden de oppervlakte van den grond opsteeg; doch by de tweede boring, welke ter diepte van 67 metres werd voortgezet, ontmoette men eene lagere bedding, waaruit, ter hoogte van 0 metres, 33 c. boven de oppervlakte der aarde, een straal zoet en helder water, in groote hoeveelheid, opsteeg. "Gy kunt u verbeelden — zegt dit berigt — welk genoegen zulks opleverde in eene landstreek, alwaar men, tot hier toe zeer slecht putwater had gehad." De Maatschappy van landbouw te Parys heeft aan den heer *Mulot*, hare groote gouden medaille toegewezen.

Wy zouden hier meerdere voorbeelden kunnen aanhalen, van het wel slagen van dergelyke ondernemingen; doch, zullen hier alleen een berigt overnemen, waarby wordt aangetoond, dat fonteinen of wellen zich soms kunnen verplaatsen, of van water kunnen verminderen, indien men het water opstopt en dwingt eenen anderen weg te zoeken.

"Men weet dat de stad Fontainebleau haren naam ontleent van *fontaine belle eau* (fontein van schoon water), omdat aldaar een overvloed van het heerlykste water uit eene fontein ontspringt. Deze fontein, te midden van een bosch gelegen, werd de verzamelplaats der Koningen van Frankryk gedurende de jagtpartyen; weldra zag men er een koninklyk lustslot, in welker tuin en de fontein werd ingesloten. Tot aan het keizerryk, gaf deze fontein overvloedig water. Toen veranderde men den franschen tuin in eenen engelschen; men moest eene engelsche rivier hebben, en men meende, dat het water der fontein genoegzaam was, om dezelve te formeeren en te onderhouden. Toen de rivier gegraven was, bemerkte men, dat de fontein te laag was, om door haar water de rivier te vullen; men ging daarom de kom der bron vergrooten, men verhoogde den scheidsmuur (*la garge*), ten einde het water te dwingen hooger te komen, te overstroomen en zich in de rivier uit te storten. Het water schiet zich, gelyk men verwachtte, stroomde in de nieuwe kom en stortte zich in de rivier uit. De architect meende alles overwonnen te hebben, toen hy de rivier gevuld zag; doch zyne [illegible] en werd lager dan het immer geweest was. Men vreesde, dat de fontein geheel zou verdwynen, en ging de kom in den eersten toestand veranderen; doch het was te laat: het water, of de wel, had in de aarde wegen [illegible] gevonden, en sedert dien tyd, 1808, heeft de fontein naauwelyks een vyfde gedeelte van het water geleverd, hetwelk zy gedurende verscheidene eeuwen gegeven had. — Men begrypt gemakkelyk, dat het water, hetwelk in den grond was, door het water in de groote kom werd teruggevoerd of overladen, waardoor het gedwongen werd in de aarde nieuwe uitgangen te zoeken ter plaatse, alwaar het den minsten tegenstand ontmoette."

### *De Prys van den Tyd.*

De heer *Bourgham*, een der yverigste Engelschen, verlaat dikwyls het Parlement eerst om middernacht, en staat altyd om 4 ure op. Dr. *Cotton Mather* wilde geen oogenblik verliezen, en had tot dat einde op zyne kamer geschreven: *Weest kort.* — *Ursinus*, professor te Heidelberg, had op zyne boekenkamer geschreven: *Vriend, wie gy zyt, die hier binnen treedt, weest kort, of vertrek.* — De beroemde *Scaliger* had op zyne deur geschreven: *Tempus meum est ager meus* (myn tyd is myn wyngaard of veld myner werken.) *Shakspeare* zeide: dat de tyd te kostbaar was om te verspillen. Lord *Byron* beweerde, dat vrienden tydsdieven waren. [illegible] grooten *Frederik*, [illegible] een verzoekschrift [illegible] aanbiedende. "Zoo gy er twee spreekt, antwoordde de vorst, laat ik u hangen." [illegible] de soldaat volgen. De Koning verwonderd over zyne tegenwoordigheid van geest, stond hem zyn verzoek toe.

*Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN, in de Wattenstraat, Breede Straat, Huis No. 16. De prys derzelve is f 12 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.*